

การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธิ์
นางจุฬามาส ศรีจำนงค์
ว่าที่ร้อยตรี สิริศักดิ์ อาจวิชัย

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน)
2 มิถุนายน 2552

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
กิตติกรรมประกาศ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก - ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ระเบียบวิธีวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 ผลการวิจัย	7
ผลการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง	7
ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยง	25
บทที่ 3 สรุปผลการวิจัย	30
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	42
แบบบันทึกข้อมูลจากเอกสาร	43
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	44
คณะผู้วิจัย	45

คำนำ

มาตรฐานการศึกษาที่มีความสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรและบริหารจัดการหลักสูตรให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นและสถานศึกษานั้น ๆ รัฐจึงกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของชาติเพื่อใช้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐาน ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งมีลักษณะเป็นแนวทางหรือเป็นร่มใหญ่เพื่อให้องค์กร หลักนำไปใช้กำหนดพันธกิจและมาตรฐานการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เป็น 4 ด้าน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ โดยทุกมาตรฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาระดับกลุ่มการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สร้างมาจากจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง มาตรฐานการศึกษาในภาพรวมและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ดังนั้น ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเพื่อเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังข้อค้นพบในรายงาน ฉบับนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์

นางจุฑามาส ศรีจำนงค์

ว่าที่ร้อยตรี สิริศักดิ์ อาจวิชัย

คณะผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งคณะผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง ที่ให้โอกาสได้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้

รายงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. สิริินภา กิจเกื้อกูล อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และนางจันทน์ ศรีมังกร ศึกษาพิเศษผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษา ที่ได้ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยจนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ทำยที่สุดขอขอบคุณ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ช่วยจัดหาข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานให้กับคณะผู้วิจัย และช่วยพิสูจน์อักษร จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

รายงานการวิจัยนี้ ใช้เวลาในการจัดทำในช่วงสั้น หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้วิจัยขออภัย และหวังว่าผลการศึกษาวิจัยนี้จะมีส่วนช่วยพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์

นางจุฑามาส ศรีจันทน์

ว่าที่ร้อยตรี สิริศักดิ์ อาจวิชัย

คณะผู้วิจัย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐาน การศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และจัดทำร่าง การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างและความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งทั้งสาม

2 ปกษาผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษา เพื่อร่วมพิจารณาร่างการวิเคราะห์ เปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ คือ นักวิชาการด้านการศึกษาที่มีความ เชี่ยวชาญในงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย จำนวน 2 คน

3 ประมวลสาระที่ได้จากข้อ 2 สรุปตามตามประเด็นเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างและความเชื่อมโยง

ผลการวิจัย

ความเหมือน ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

1. มีอุดมการณ์ที่เหมือนกัน คือ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน จัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งเสริมให้สังคมทุกภาค ส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาเยาวชน คนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนา ความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ สร้างรากฐานเพื่อการพัฒนาประเทศ

2. มีหลักการที่เหมือนกัน คือ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ความเสมอภาคในการที่ได้รับการศึกษา การมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

3. มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานการศึกษาชาติ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 18 มาตรฐาน และ 84 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม

และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

4. มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิด
ขึ้นกับคนไทย หรือผู้เรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด โดยมาตรฐาน
การศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมือง
และพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้
ในมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ถึงมาตรฐานที่ 8 และมาตรฐานการเรียนรู้
ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม
จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

5. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน
เป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้
ในมาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหาร
โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการเรียน
การสอน มาตรฐานที่ 9 ถึงมาตรฐานที่ 10 และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา มาตรฐาน
ที่ 11 ถึงมาตรฐานที่ 16 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวการ
จัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การผ่านช่วงชั้น
และการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

6. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้
การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้
ในมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้
และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการ
พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 17 ถึงมาตรฐานที่ 18 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแหล่งการเรียนรู้ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

7. มาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมมือกันจัดการศึกษา
ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นข้อกำหนด

เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง นอกจากนี้ มาตรฐานยังนำมาใช้เป็นแนวทางให้กับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาสูงขึ้น ตามความคาดหวังของชุมชน

8. มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนรับทราบกระบวนการจัดการศึกษา เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจน สำหรับผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ถ้าไม่มีมาตรฐานการศึกษา สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการเรียนการสอนแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง มาตรฐานการศึกษาจะทำให้ประชาชนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

9. เป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนสอนและการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็มีกรอบและแนวทางให้สถานศึกษา และครูรู้ว่าคุณภาพผู้เรียนที่ชาติต้องการมีคุณสมบัติ คุณลักษณะอย่างไร ต้องจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นกรอบแนวทางให้ครูออกแบบการเรียนการสอนและการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด

ความแตกต่าง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

1. เป้าหมายที่ต้องการเน้นของแต่ละมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ จัดการศึกษาเพื่อคนไทยทั้งปวง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม

4. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

6. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพิ่มเติมให้สอดคล้องและสนองตอบ ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

7. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียน เรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

8. ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา มีรายละเอียดปลีกย่อยและจุดเน้นที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่าง เช่น มาตรฐานการศึกษาชาติ **มาตรฐานที่ 1** คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มีตัวบ่งชี้ 5 ข้อ คือ 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ 1.2 ความรู้ และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม 1.3 ทักษะการเรียนรู้ และการปรับตัว 1.4 ทักษะทางสังคม 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ส่วนในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน **มาตรฐานที่ 1** ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีตัวบ่งชี้จำนวน 6 ข้อ คือ 1.1 มีวินัย มีความ รับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต 1.3 มีความกตัญญูกตเวทิตา 1.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า ภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

ความเชื่อมโยง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครอง ประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เริ่มจากภาพรวมลงไปถึงส่วนย่อย คือ

1.1 มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ซึ่งกำหนดลักษณะที่พึงประสงค์เป็นภาพรวม ของประเทศ มีลักษณะร่วมกันทุกพื้นที่

1.2 มาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเอามาตรฐานการศึกษา ระดับชาติมาสร้างให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 มาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียน / ระดับสถานศึกษา เป็นการกำหนดลักษณะ ที่ต้องการในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงตามประสงค์ของโรงเรียน เน้นหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐาน การเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

โดยมาตรฐานการศึกษาชาติมีลักษณะเป็นแนวทางหรือเป็นร่วมใหญ่เพื่อให้องค์กรหลัก นำไปใช้กำหนดพันธกิจ และมาตรฐานการปฏิบัติงานต่อไป

2. มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทาง การศึกษา เป็นมาตรฐานที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น เพื่อให้การศึกษามีความหลากหลายในรูปแบบ ลักษณะ วิธีการและภาคีที่เกี่ยวข้องและเป็นมาตรฐานที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติได้

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เป็น 4 ด้าน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ โดยทุกมาตรฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

3. มาตรฐานการศึกษาระดับกลุ่มการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สร้างมาจากจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง มาตรฐานการศึกษาในภาพรวมและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้น มาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มจึงตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ผู้เรียน ที่มีสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในภาพรวมด้วย ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้เหล่านี้จะครอบคลุม ความเจริญงอกงาม ในผู้เรียน 3 ด้าน คือ

(1) มาตรฐานด้านความรู้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะมี มาตรฐานด้านนี้ จะอธิบายถึงความรู้ ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ

(2) มาตรฐานด้านทักษะ / กระบวนการ รวมถึงวิธีการแสวงหาความรู้ เป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะทำได้ เช่น ทักษะการใช้เหตุผล ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การใช้เหตุผลเชิงอุปนัยนิรนัย เป็นต้น

(3) มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นมาตรฐานด้านลักษณะนิสัย ที่จะต้องพัฒนาปลูกฝังให้เกิดขึ้นในผู้เรียน

4. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและตามช่วงชั้นจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นสาระการเรียนรู้ (หรือเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอน) และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จะให้เกิดแก่ผู้เรียน (จุดประสงค์การเรียนรู้) เพื่อนำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วย การเรียนรู้ ตลอดจนการออกแบบกิจกรรม การนำเอามาตรฐานสาระหลักมาวิเคราะห์ให้สัมพันธ์ กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อให้การกำหนดผลการเรียนรู้ ที่จะนำมาพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินผู้เรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น

5. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้โดยแยกเป็นชั้นปี เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ในระดับรายวิชาหรือหน่วยสาระการเรียนรู้ จะทำให้ได้ผลการเรียนรู้ ที่สามารถสร้างเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความละเอียดและที่สำคัญที่สุดในทางปฏิบัติ ที่ครูผู้สอนจะสามารถ นำไปใช้ในการประเมินการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด

6. สถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการ และ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้น และยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้าย ของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติ ควรศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระดังกล่าว

พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ดังนั้นสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการประเมินผลการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ควรสร้างเครื่องมือเพื่อการวัดและประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกโรงเรียนและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์ทักษะความสามารถจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผลที่ได้สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงได้อย่างถูกต้องเป็นรายบุคคล มีแบบแผนและเป็นมาตรฐานสากล ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมรับการประเมิน เพราะได้รับการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันจากโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรและบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้นสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรนำผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มาถ่วงน้ำหนักกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพราะจะทำให้สะท้อนเห็นถึงผลการเรียนของผู้เรียนอย่างแท้จริง รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกันในสถานศึกษาแต่ละแห่ง

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการประเมิน ผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ควรจัดทดสอบตามมาตรฐานการศึกษาชาติในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก เนื่องจากมาตรฐานที่ 1 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรจัดสอบในมาตรฐานที่ 1 ตามลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

ลำดับที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

ลำดับที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

ลำดับที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ทักษะทางสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ,1.3 และ 1.4 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรจัดทำข้อสอบมาตรฐานเพื่อใช้วัดความรู้ทั่วไปที่ผู้เรียนทั่วประเทศควรจะต้องรู้ตามมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับชั้น เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ผู้เรียนให้ความสนใจกับการเรียนและมีความถนัดในการเรียนแต่ละรายวิชาไม่เท่ากัน เมื่อต้องสอบวัดความรู้ในข้อสอบชุดเดียวกันทั่วประเทศ จึงทำให้ผู้เรียนได้คะแนนสอบต่ำ ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลแบบอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น การทดสอบภาคปฏิบัติ การทดสอบแบบอัตนัย เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับการศึกษายกเว้น ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ควรให้สถานศึกษาดำเนินการวัดพัฒนาการของผู้เรียนในตัวเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การวัดคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้เรียนในทุกระดับชั้นให้มีความชัดเจน สร้างระบบวัดผลและบรรจุคะแนนคุณธรรมความดีของเด็กทุกระดับชั้นลงในใบรายงานผลการเรียน ด้วยการร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่ง จัดทำแนวปฏิบัติการประเมินคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ใช้ค่าน้ำหนักการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินเข้าเรียนมหาวิทยาลัย และควรนำเกณฑ์การประเมินคุณธรรม จริยธรรมมาเป็นเกณฑ์ในการแข่งขันทางวิชาการระดับประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมควบคู่กันไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครองประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยกับมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการทางการศึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ต่างมีอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

มาตรฐานการศึกษาชาติ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล การประกันคุณภาพทางการศึกษา เป็นมาตรฐานที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น เพื่อให้การศึกษามีความหลากหลายในรูปแบบ ลักษณะวิธีการ และภาคที่เกี่ยวข้อง และเป็นมาตรฐานที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติได้

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคล มีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี

ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเชื่อมั่น ในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักยึดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจน
เพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปี หรือรายภาคให้สอดคล้องกับ
สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดี
ของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด
และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการ
กระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเองและบริหารการใช้หลักสูตร
ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐาน
การศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐาน
ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม
และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำ
สู่การปฏิบัติให้เกิดผล เพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคน
และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนในระดับดังกล่าว ใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนา
เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 ซึ่งประกอบไปด้วย อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษา มาตรฐาน
การศึกษา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นหลักสูตร
อิงมาตรฐาน ซึ่งหมายถึงหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน มาตรฐานในที่นี้
หมายถึง มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นภาระบ่งชี้ที่ผู้เรียนพึงรู้ ฟังปฏิบัติได้ เมื่อเรียนจบการศึกษา
มาตรฐานการเรียนรู้จึงเป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร และเป็นตัวจักรสำคัญ
ในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จึงมีความเกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั่นคือ หากสถานศึกษาจัด
การศึกษาตามหลักสูตร โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ครบถ้วนในแต่ละช่วงชั้น
ในขณะเดียวกันก็พัฒนาองค์ประกอบอื่นๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการอย่างจริงจัง
และเข้มแข็ง ย่อมส่งผลถึงคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาชาติ การกำหนดมาตรฐานเป็นการกำหนดความคาดหวังให้ชัดเจนสำหรับทั้งครู ผู้บริหาร
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ถ้าไม่มี
มาตรฐาน สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่า สาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพ
คนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการ

จัดการศึกษาแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากไม่มีอะไรเป็นเครื่องชี้วัด
เทียบเคียง ทำให้ขาดการรับผิดชอบต่อสาธารณชน (Accountability) การกำหนดให้มีมาตรฐาน
ทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบต่อที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณภาพครู
ที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนคุณภาพด้านการจัด
สถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้มาตรฐานยังนำมาใช้เป็นแนวทางให้กับ
สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ
ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ สูงขึ้นตามความคาดหวังของชุมชน

มาตรฐานการศึกษาจึงมีคุณค่าแก่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เรียน ผู้เรียนทราบความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีลักษณะ
พึงประสงค์อย่างไร ผู้เรียนจะทําอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด
ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

2. ครู ครูจะทราบว่าครูคุณภาพที่ชาติต้องการมีคุณสมบัติ คุณลักษณะอย่างไร ต้องจัดการ
เรียนการสอนอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษา
จึงเป็นกรอบแนวทางที่ทำให้ครูรู้ว่าจะต้องออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

3. ท้องถิ่นและสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและสถานศึกษา
ร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้นำชุมชน มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร
ให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักไทย
ในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตาม
มาตรฐานที่กำหนด

5. ประเทศชาติ มาตรฐานการศึกษาจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบ
การศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกัน มาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดภาพการจ้ด
การศึกษาที่มีความหมาย

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความเหมือน ความแตกต่าง
และความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐาน
การเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา
มาตรฐานการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างมาตรฐาน การศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.2 เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 วิธีวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

3.2 แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.3 การเก็บข้อมูล ได้แก่ การอ่านและบันทึกข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษาลงในแบบบันทึก

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

3.5 ตรวจสอบผลการวิเคราะห์เนื้อหา ตามประเด็นความเหมือน ความแตกต่าง และ ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐาน การเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.6 ปรับปรุงเพิ่มเติมการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการศึกษา ตามความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย จำนวน 2 คน

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และความ เชื่อมโยง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมุ่งประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.1 อุดมการณ์ของมาตรฐานการศึกษา

4.2 หลักการของมาตรฐานการศึกษา

4.3 มาตรฐานการศึกษา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้ผลการเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และความเชื่อมโยงระหว่าง
มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

5.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

บทที่ 2

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1.1 อุดมการณ์ทางการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาชาติ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาคือเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อการพัฒนาหน้าที่การงาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัว และเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสามารถสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ตารางที่ 1 ความเหมือนและความแตกต่างของอุดมการณ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษา ชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ประเด็น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
อุดมการณ์	1. การจัดการศึกษาเพื่อปวงชน	1. เป้าหมายของมาตรฐาน การศึกษาชาติมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อคนไทย ทั้งปวง
	2. การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต	2. เป้าหมายของมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

ตารางที่ 1 (ต่อ) ความเหมือนและความแตกต่างของอุดมการณ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ประเด็น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
อุดมการณ์	3. การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	3. เป้าหมายของมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ
	4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	
	5. สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	
	6. พัฒนาเยาวชน คนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
	7. พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ	
	8. สร้างรากฐานเพื่อการพัฒนาประเทศ	

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีอุดมการณ์ที่เหมือนกัน คือ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน จัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งเสริมให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาเยาวชน คนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ สร้างรากฐานเพื่อการพัฒนาประเทศ

ความแตกต่าง คือ เป้าหมายที่ต้องการเน้นของแต่ละมาตรฐานการศึกษา กล่าวคือ มาตรฐานการศึกษาชาติมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อคนไทยทั้งปวง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2 หลักการ

มาตรฐานการศึกษาชาติ

การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และ วัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักการที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าเทียมและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย
2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี ทั้งของครอบครัว ชุมชน สังคมไทยและสังคมโลก
3. หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับควมมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม
4. หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
5. หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องสอดคล้องกับสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช

2545 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของ ประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

ตารางที่ 2 ความเหมือนและความแตกต่างของหลักการระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ประเด็น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
หลักการ	1.หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	1.หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
	2.หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย	2.สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน
	3.หลักแห่งความเสมอภาค	
	4.หลักการมีส่วนร่วม	
	5.หลักแห่งความสอดคล้อง	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีหลักการที่เหมือนกัน คือ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ความเสมอภาคในการที่ได้รับการศึกษา การมีส่วนร่วมระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

ความแตกต่าง คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ และสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

2.1.3 มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

ตัวบ่งชี้

- 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์
- 1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม
- 1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว
- 1.4 ทักษะทางสังคม
- 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

- 2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ
- 2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถี
การเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

ตัวบ่งชี้

3.1 การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็น
สังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

3.2 การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้

3.3 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับ ทุกมิติของสังคม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดมาตรฐาน
และตัวบ่งชี้ไว้ 18 มาตรฐาน และ 84 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้

1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนา
ที่ตนนับถือ

1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต

1.3 มีความกตัญญูกตเวที

1.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความ
เป็นไทย

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้

2.1 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง
สิ่งแวดล้อม

2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

- 3.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ
- 3.2 เพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน
- 3.3 ทำงานอย่างมีความสุข พัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง
- 3.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 3.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

4.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวม

- 4.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และแนวทางการตัดสินใจได้
- 4.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ
- 4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี และมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้

- 5.1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์
- 5.2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์
- 5.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ
- 5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- 5.5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

- 6.1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล
- 6.2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ได้ ทั้งในและนอกระบบสถานศึกษา

6.3 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ สนุกกับการเรียนรู้และชอบมา

โรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
ตัวบ่งชี้

- 7.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- 7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 7.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง

โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

- 7.4 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น
- 7.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะดนตรีและกีฬา
ตัวบ่งชี้

- 8.1 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ
- 8.2 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านดนตรี / นาฏศิลป์
- 8.3 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬา / นันทนาการ

มาตรฐานด้านการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงาน
ที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชน ได้ดีและมีครูพอเพียง

ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 9.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน
- 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง และ

ยอมรับการเปลี่ยนแปลง

- 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก-โท หรือ ตรงตามความถนัด
- 9.7 มีจำนวนพอเพียง (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- พื้นฐาน
- 10.1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 10.2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 - 10.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 10.4 มีความสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน
 - 10.5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน
 - 10.6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
 - 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้

- 11.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 11.2 มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
- 11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้

- 12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงและปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์
- 12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน
- 12.3 มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- 12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
ตัวบ่งชี้

- 13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
- 13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม
- 13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา
- 13.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น
- 14.2 มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ
- 14.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและ
ความสามารถของผู้เรียน
- 14.4 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียน
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

- 14.5 มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน
- 14.6 มีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย
ตัวบ่งชี้

- 15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง
- 15.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและความคิด
สร้างสรรค์ของผู้เรียน
- 15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษ และความถนัด
ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม
- 15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/นันทนาการ
- 15.6 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย
- 15.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

- 16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม
- 16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน
- 16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
- 16.4 มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี
- 16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้

- 17.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- 17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

ตัวบ่งชี้

- 18.1 เป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน
- 18.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นขึ้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

ตารางที่ 3 ความเหมือนและความแตกต่างของมาตรฐานการศึกษาระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ประเด็น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
มาตรฐานการศึกษา	1. มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของแต่ละกลุ่ม

**ตารางที่ 3 (ต่อ) ความเหมือนและความแตกต่างของมาตรฐานการศึกษาระหว่าง
มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**

ประเด็น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
มาตรฐาน การศึกษา	2. มีการกำหนดมาตรฐาน เกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับคนไทย ผู้เรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐาน การศึกษากำหนด	2. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่ จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน
	3. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการ จัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่ง พัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการ บริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน	3. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับสภาพปัญหาในชุมชนและ สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
	4. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคม แห่งความรู้ การสร้างวิถี การเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ ให้เข้มแข็ง	4. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องและสนองตอบ ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน
	5. มาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทาง ให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมมือกัน จัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้	5. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

**ตารางที่ 3 (ต่อ) ความเหมือนและความแตกต่างของมาตรฐานการศึกษาระหว่าง
มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**

ประเด็น	ความเหมือน	ความแตกต่าง
มาตรฐาน การศึกษา	6. มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือ สื่อสารให้ประชาชนรับทราบ กระบวนการจัดการศึกษา	6. ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน การศึกษา มีรายละเอียดปลีกย่อย และจุดเน้นที่ต่างต่างกัน
	7. เป็นกรอบแนวทางในการออกแบบ การจัดการเรียนสอนและการ ประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามที่มาตรฐานกำหนด	

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีความ
เหมือนกันในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด
มาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 18 มาตรฐาน และ 84 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม
และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์

2. มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิด
ขึ้นกับคนไทย หรือผู้เรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษา กำหนด โดยมาตรฐาน
การศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมือง
และพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้
ในมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ถึงมาตรฐานที่ 8 และมาตรฐานการเรียนรู้
ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน เป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการเรียน การสอน มาตรฐานที่ 9 ถึงมาตรฐานที่ 10 และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา มาตรฐาน ที่ 11 ถึงมาตรฐานที่ 16 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวการ จัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การผ่านช่วงชั้น และการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

4. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการ พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 17 ถึงมาตรฐานที่ 18 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแหล่งการเรียนรู้ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

5. มาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมมือกันจัดการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นข้อกำหนด เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง นอกจากนี้ มาตรฐานยังนำมาใช้เป็นแนวทางให้กับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาสูงขึ้น ตามความคาดหวังของชุมชน

6. มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนรับทราบกระบวนการจัดการศึกษา เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการ เรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนสำหรับผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการจัด

การศึกษา ถ้าไม่มีมาตรฐานการศึกษา สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการเรียนการสอนแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง มาตรฐานการศึกษาจะทำให้ประชาชนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

7. เป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็มีกรอบและแนวทางให้สถานศึกษา และครูรู้ว่าคุณภาพผู้เรียนที่ชาติต้องการมีคุณสมบัติ คุณลักษณะอย่างไร ต้องจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นกรอบแนวทางให้ครูออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด

ความแตกต่าง

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของแต่ละกลุ่ม
2. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
3. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
4. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพิ่มเติมให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน
5. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6
6. ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา มีรายละเอียดปลีกย่อยและจุดเน้นที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่าง เช่น มาตรฐานการศึกษาชาติ **มาตรฐานที่ 1** คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มีตัวบ่งชี้ 5 ข้อ คือ 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ 1.2 ความรู้ และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม 1.3 ทักษะการเรียนรู้

และการปรับตัว 1.4 ทักษะทางสังคม 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็น
พลเมืองไทยและพลโลก ส่วนในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน **มาตรฐานที่ 1**
ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีตัวบ่งชี้จำนวน 6 ข้อ คือ 1.1 มีวินัย มีความ
รับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต
1.3 มีความกตัญญูกตเวทิตะ 1.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.5 ประหยัด
รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า
ภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ตารางที่ 4 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

มาตรฐาน การศึกษาชาติ	มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
<p>มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของ คนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมือง และพลโลก</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน</p> <p>มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์</p> <p>มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม</p> <p>มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการ ทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต</p> <p>มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์</p> <p>มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ ที่จำเป็นตามหลักสูตร</p> <p>มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพ กาย และสุขภาพจิตที่ดี</p> <p>มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและ ลักษณะนิสัย ด้านศิลปะดนตรีและกีฬา</p>	<p>1. มาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>2. มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบ ในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้น ประถมศึกษาปีที่3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ) ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

มาตรฐาน การศึกษาชาติ	มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
<p>มาตรฐานที่ ๒ แนวการจัดการศึกษา</p>	<p>มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงาน ที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับ ชุมชน ได้ดีและมีครูพอเพียง</p> <p>มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และมีภาวะผู้นำและมี ความสามารถในการบริหารจัดการ</p> <p>มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัด องค์กร โครงสร้างระบบบริหารงาน และ พัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร</p> <p>มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหาร และจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน</p> <p>มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการ จัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่าง หลากหลาย</p>	

ตารางที่ 4 (ต่อ) ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

มาตรฐาน การศึกษาชาติ	มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	มาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
	มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัด สภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ เต็มศักยภาพ	
มาตรฐานที่ ๓ แนวการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้/สังคม แห่งความรู้	มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการ เรียนรู้ มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการ สนับสนุนและใช้ แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาในท้องถิ่น มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือ กันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบัน ทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน	

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีความเชื่อมโยงกัน
ดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครอง
ประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เริ่มจากภาพรวมลงไปถึงส่วนย่อย คือ

1.1 มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ซึ่งกำหนดลักษณะที่พึงประสงค์เป็นภาพรวม
ของประเทศ มีลักษณะร่วมกันทุกพื้นที่

1.2 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเอามาตรฐานการศึกษา
ระดับชาติมาสร้างให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 มาตรฐานการศึกษาในระดับโรงเรียน / ระดับสถานศึกษา เป็นการกำหนดลักษณะที่ต้องการในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงตามประสงค์ของโรงเรียน เน้นหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

โดยมาตรฐานการศึกษาชาติมีลักษณะเป็นแนวทางหรือเป็นร่มใหญ่เพื่อให้องค์กรหลักนำไปใช้กำหนดพันธกิจ และมาตรฐานการปฏิบัติงานต่อไป

2. มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา เป็นมาตรฐานที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น เพื่อให้การศึกษามีความหลากหลายในรูปแบบ ลักษณะ วิธีการและภาคีที่เกี่ยวข้องและเป็นมาตรฐานที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติได้

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 4 ด้าน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ โดยทุกมาตรฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. มาตรฐานการศึกษาระดับกลุ่มการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สร้างมาจากจุดหมายของหลักสูตรซึ่งถือเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาในภาพรวมและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้น มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม จึงตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ผู้เรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมด้วย ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้เหล่านี้จะครอบคลุม ความเจริญงอกงามในผู้เรียน 3 ด้าน คือ

3.1 มาตรฐานด้านความรู้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะมี มาตรฐานด้านนี้จะอธิบายถึงความรู้ ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ

3.2 มาตรฐานด้านทักษะ / กระบวนการ รวมถึงวิธีการแสวงหาความรู้ด้วย เป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะทำได้ เช่น ทักษะการใช้เหตุผล ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การใช้เหตุผลเชิงอุปนัยนิรนัย เป็นต้น

3.3 มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นมาตรฐานด้านลักษณะนิสัยที่จะต้องพัฒนาปลูกฝังให้เกิดขึ้นในผู้เรียน

4. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและตามช่วงชั้นจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นสาระการเรียนรู้ (หรือเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอน) และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จะให้เกิดแก่ผู้เรียน (จุดประสงค์การเรียนรู้) เพื่อนำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วย การเรียนรู้ ตลอดจนการออกแบบกิจกรรม การนำเอามาตรฐานสาระหลักมาวิเคราะห์ให้สัมพันธ์ กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อให้การกำหนดผลการเรียนรู้ ที่จะนำมาพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินผู้เรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น

5. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้โดยแยกเป็นชั้นปี เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ในระดับรายวิชาหรือหน่วยสาระการเรียนรู้ จะทำให้ได้ผลการเรียนรู้ ที่สามารถสร้างเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความละเอียดและที่สำคัญที่สุดในทางปฏิบัติ ที่ครูผู้สอนจะสามารถ นำไปใช้ในการประเมินการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด

6. สถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการ และ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้น และยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ

บทที่ 3

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย ตามประเด็นที่มุ่งศึกษา สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

3.1 ความเหมือนระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.2 ความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.3 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.1 ความเหมือน ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

3.1.1 มีอุดมการณ์ที่เหมือนกัน คือ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน จัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งเสริมให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาเยาวชน คนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ สร้างรากฐานเพื่อการพัฒนาประเทศ

3.1.2 มีหลักการที่เหมือนกัน คือ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ความเสมอภาคในการที่ได้รับการศึกษา การมีส่วนร่วมระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานการศึกษาชาติ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 18 มาตรฐาน และ 84 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.1.4 มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับคนไทย หรือผู้เรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ถึงมาตรฐานที่ 8 และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.1.5 มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 9 ถึงมาตรฐานที่ 10 และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 11 ถึงมาตรฐานที่ 16 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การผ่านช่วงชั้น และการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

3.1.6 มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 17 ถึงมาตรฐานที่ 18 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแหล่งการเรียนรู้ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

3.1.7 มาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง นอกจากนี้ มาตรฐานยังนำมาใช้เป็นแนวทางให้กับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน

ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาสูงขึ้น ตามความคาดหวังของชุมชน

3.1.8 มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนรับทราบกระบวนการจัดการศึกษา เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนสำหรับผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ถ้าไม่มีมาตรฐานการศึกษา สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการเรียนการสอนแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง มาตรฐานการศึกษาจะทำให้ประชาชนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

3.1.9 เป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนสอนและการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็มีกรอบและแนวทางให้สถานศึกษา และครูรู้ว่าคุณภาพผู้เรียนที่ชาติต้องการมีคุณสมบัติ คุณลักษณะอย่างไร ต้องจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นกรอบแนวทางให้ครูออกแบบการเรียนการสอนและการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด

3.2 ความแตกต่าง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

3.2.1 เป้าหมายที่ต้องการเน้นของแต่ละมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ จัดการศึกษาเพื่อคนไทยทั้งปวง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาเยาวชนไทยให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการ เรียนรู้

3.2.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม

3.2.4 มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐาน การเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.2.5 สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3.2.6 สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพิ่มเติมให้สอดคล้องและสนองตอบ ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3.2.7 มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียน เรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

3.2.8 ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา มีรายละเอียดปลีกย่อยและจุดเน้นที่แตกต่าง กัน ยกตัวอย่าง เช่น มาตรฐานการศึกษาชาติ **มาตรฐานที่ 1** คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มีตัวบ่งชี้ 5 ข้อ คือ 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ 1.2 ความรู้ และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม 1.3 ทักษะการเรียนรู้ และการปรับตัว 1.4 ทักษะทางสังคม 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ส่วนในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน **มาตรฐานที่ 1** ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีตัวบ่งชี้จำนวน 6 ข้อ คือ 1.1 มีวินัย มีความ รับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต

1.3 มีความกตัญญูตเวที 1.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า ภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

3.3 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

3.3.1 มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครอง ประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เริ่มจากภาพรวมลงไปถึงส่วนย่อย คือ

1) มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ซึ่งกำหนดลักษณะที่พึงประสงค์เป็นภาพรวมของประเทศ มีลักษณะร่วมกันทุกพื้นที่

2) มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเอามาตรฐานการศึกษาระดับชาติมาสร้างให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) มาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียน / ระดับสถานศึกษา เป็นการกำหนดลักษณะที่ต้องการในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงตามประสงค์ของโรงเรียน เน้นหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

โดยมาตรฐานการศึกษาชาติมีลักษณะเป็นแนวทางหรือเป็นร่มใหญ่เพื่อให้องค์กรหลักนำไปใช้กำหนดพันธกิจ และมาตรฐานการปฏิบัติงานต่อไป

3.3.2 มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา เป็นมาตรฐานที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น เพื่อให้การศึกษามีความหลากหลาย ในรูปแบบ ลักษณะ วิธีการและภาคีที่เกี่ยวข้องและเป็นมาตรฐานที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติได้

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 4 ด้าน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ โดยทุกมาตรฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3.3 มาตรฐานการศึกษาในระดับกลุ่มการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สร้างมาจากจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาในภาพรวมและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้น มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มจึงตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ผู้เรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมด้วย ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้เหล่านี้จะครอบคลุมความเจริญงอกงามในผู้เรียน 3 ด้าน คือ

1) มาตรฐานด้านความรู้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะมี มาตรฐานด้านนี้จะอธิบายถึงความรู้ ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ

2) มาตรฐานด้านทักษะ / กระบวนการ รวมถึงวิธีการแสวงหาความรู้ เป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะได้ เช่น ทักษะการใช้เหตุผล ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การใช้เหตุผลเชิงอุปนัยนิรนัย เป็นต้น

3) มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นมาตรฐานด้านลักษณะนิสัยที่จะต้องพัฒนาปลูกฝังให้เกิดขึ้นในผู้เรียน

3.3.4 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและตามช่วงชั้นจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นสาระการเรียนรู้ (หรือเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอน) และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จะให้เกิดแก่ผู้เรียน (จุดประสงค์การเรียนรู้) เพื่อนำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนการออกแบบกิจกรรม การนำเอามาตรฐานสาระหลักมาวิเคราะห์ให้สัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อให้การกำหนดผลการเรียนรู้ที่จะนำมาพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินผู้เรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น

3.3.5 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ โดยแยกเป็นชั้นปี เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ในระดับรายวิชาหรือหน่วยสาระการเรียนรู้ จะทำให้ได้ผลการเรียนรู้ที่สามารถสร้างเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความละเอียด และที่สำคัญที่สุดในทางปฏิบัติที่ครูผู้สอนจะสามารถนำไปใช้ในการประเมินการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด

3.3.6 สถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการ และเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้น และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ควรศึกษาวิเคราะห์หาลักษณะและมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระดังกล่าว พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ควรสร้างเครื่องมือเพื่อการวัดและประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกโรงเรียนและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์ทักษะความสามารถจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผลที่ได้สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงได้อย่างถูกต้องเป็นรายบุคคล มีแบบแผนและเป็นมาตรฐานสากล ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมรับการประเมินเพราะได้รับการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันจากโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรและบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้นสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรนำผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มาถ่วงน้ำหนักกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพราะจะทำให้สะท้อนเห็นถึงผลการเรียนของผู้เรียนอย่างแท้จริง รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกันในสถานศึกษาแต่ละแห่ง

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ควรจัดทดสอบตามมาตรฐานการศึกษาชาติในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก เนื่องจากมาตรฐานที่ 1 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรจัดสอบในมาตรฐานที่ 1 ตามลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

ลำดับที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

ลำดับที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

ลำดับที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ทักษะทางสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ,1.3 และ 1.4 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรจัดทำข้อสอบมาตรฐานเพื่อใช้วัดความรู้ทั่วไปที่ผู้เรียนทั่วประเทศควรจะต้องรู้ตามมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับชั้น เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ผู้เรียนให้ความสนใจกับการเรียนและมีความถนัดในการเรียนแต่ละรายวิชาไม่เท่ากัน เมื่อต้องสอบวัดความรู้ในข้อสอบชุดเดียวกันทั่วประเทศ จึงทำให้ผู้เรียนได้คะแนนสอบต่ำ ดังนั้น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลแบบอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น การทดสอบภาคปฏิบัติ การทดสอบแบบอัตนัย เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับการศึกษายกเว้น ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ควรให้สถานศึกษาดำเนินการวัดพัฒนาการของผู้เรียนในด้านนี้เอง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การวัดคุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้เรียนในทุกระดับชั้นให้มีความชัดเจน สร้างระบบวัดผลและบรรจุคะแนน

คุณธรรมความดีของเด็กทุกระดับชั้นลงในใบรายงานผลการเรียน ด้วยการร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่ง จัดทำแนวปฏิบัติการประเมินคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ใช้ค่าน้ำหนักการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินเข้าเรียนมหาวิทยาลัย และควรนำเกณฑ์การประเมินคุณธรรม จริยธรรมมาเป็นเกณฑ์ในการแข่งขันทางวิชาการระดับประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมควบคู่กันไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครองประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยกับมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการทางการศึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. 2546. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2551. **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2549. **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. 2548. **มาตรฐานการศึกษาของชาติ.** พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหยาบฉีก และการพิมพ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.).

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ภาคผนวก

แบบบันทึกข้อมูลจากเอกสาร

ชื่อเอกสาร

ปีที่จัดพิมพ์

เนื้อหาสาระสำคัญ

ประเด็นที่ 1 อุดมการณ์ของมาตรฐานการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 2 หลักการของมาตรฐานการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญร่วมพิจารณาร่างการวิเคราะห์เปรียบเทียบ
ระหว่างมาตรฐานการศึกษา

1. ดร.สิรินภา กิจเกื้อกูล อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. นางจันทน์ ศรีมังกรศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

คณะผู้วิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธิ์

อาจารย์ภาควิชาการศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2. นางจุฑามาส ศรีจำนงค์

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3. ว่าที่ ร.ต. สิริศักดิ์ อาจวิชัย

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก